

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce se zabývá dopadem, který měly odvodňovací procesy prováděné v první polovině 19. století na ústřední roli svobodného královského města Sombor. Dosavadní výzkum týkající se urbanizace v Maďarském království se zaměřoval na hospodářskou roli osídlení, přičemž byla ponechána stranou důležitost jeho právního postavení v rámci feudálního systému. Tato teorie, ač platně pozměnila definici toho, co znamená městský charakter pro určité osídlení, tak zároveň přešla bez povšimnutí důležitou otázku administrativního aspektu centrální role města. V případě města Sombor zde existovaly dva hlavní politické orgány, které se navzájem ovlivňovaly a střetávaly, a tím bránily vývoji osídlení jako celku. Na jedné straně stála městská správa, která zastupovala zájmy, jež zřídka kdy překročily jimi ovládané území. Na straně druhé zde byla správa kraje Bács–Bodrog, jež zastávala zájmy feudálního panství a jeho obyvatel.

Hlavní hypotézou této práce je, že proces odvodnění půdy, který byl prováděn za účelem snížení hladiny vody a zlepšení podmínek pro zemědělskou činnost, zároveň zpochybnil ústřední roli Somboru jako osídlení, a také ukázal opačné pozice města a kraje. Samotné vybudování odvodňovacích kanálů bylo možné až po výstavbě Kanálu císaře Františka na počátku 19. století. Navíc jejich trasa, která je spojovala s výše uvedenou vodní cestou, procházela přes území, která byla pod správní kontrolou obou proti sobě stojících stran. To vedlo k vyjednávání a mezihře, které prodloužily celý proces odvodňování na dobu desítky let, mezi lety 1827 a 1848. To dokazuje důležitost vlivu administrativního aspektu na určení ústřední role města Sombor a na jeho vztah s okolním regionem.

Klíčová slova: ústřední role města, Sombor, kanál, odvodňování